ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ผลของความหนาของการพอกเมล็ดต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์

ข้าวโพดหวาน

ผู้เขียน

นางสาว ศศิธร การะบุญ

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนซ์

ผศ. คร. สงวนศักดิ์ ธนาพรพูนพงษ์ อาจารย์ คร. สุชาคา เวียรศิลป์ ประธานกรรมการ กรรมการ

บทคัดย่อ

การหาอัตราส่วนระหว่างความเข้มข้นของวัสคุประสานกับปริมาณวัสคุพอกที่เหมาะสมใน การพอกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานที่มีผลต่อคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ ได้วางแผนการทดลองแบบ Factorial in RCB จำนวน 3 ซ้ำ ปัจจัยที่ทำการศึกษา ปัจจัยแรกคือ อัตราส่วนระหว่างความเข้มข้น ของวัสคุประสาน (non-ionic polyacrylamide; PAM) 3 ระดับ ได้แก่ 3, 5 และ 7 เปอร์เซ็นต์ (มวล/ปริมาตร) กับปริมาณเบนโทในท์ (bentonite) 4 ระดับ คือ 2, 3, 4 และ 5 กิโลกรัมต่อเมล็ด พันธุ์ 800 กรัม ปัจจัยที่สองคือระยะการเก็บรักษา 0, 30, 60 และ 90 วัน ทำการตรวจสอบคุณภาพ ของเมล็ดพันธุ์ทุกๆ เคือน โดยในการทคลองแรกทำการตรวจสอบความชื้นของเมล็ดพันธุ์, ความ งอกมาตรฐาน, ความเร็วในการงอก, การวัดอัตราการเจริญเติบโตของต้นอ่อน, ความแข็งแรงของ เมล็ดพันธุ์โดยวิธีการเร่งอายุ และการทดสอบความงอกเมื่อเพาะในกระบะทราย ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนที่เหมาะสมสำหรับการพอกเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดหวานที่ทำให้รูปทรงของเมล็ดมีความ สม่ำเสมอ คือ การใช้เบนโทในท์ 3 กิโลกรัมร่วมกับวัสคประสานที่ความเข้มข้น 7 เปอร์เซ็นต์ (มวล/ปริมาตร) การพอกเมล็ดพันธุ์ให้หนาขึ้นจะทำให้ความชื้นของเมล็ดเพิ่มขึ้น ความสามารถใน การงอก ความเร็วในการงอกและความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ลดลง ขณะที่อัตราการเจริญเติบโต ของต้นอ่อนเพิ่มขึ้นและให้ค่าสูงกว่าชุคควบคุม นอกจากนี้เมื่อระยะเวลาการเก็บรักษายาวนานขึ้น ทำให้คุณภาพของเมล็ดพันธุ์ที่ผ่านการพอกลดต่ำลง ส่วนในการทดลองที่สองทำการทดสอบ คุณสมบัติทางกายภาพของวัสคุพอก ได้แก่ การวิเคราะห์ความหนาแน่นของอนุภาคและหา ความสัมพันธ์ระหว่างแรงดูดดึงน้ำกับปริมาณความชื้นในวัสดุพอก พบว่าความเข้มข้นของวัสดุ-

ประสานเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความหนาแน่นอนุภาคของวัสดุพอก โดยเมื่อนำ PAM มาใช้ ร่วมกับเบนโทในท์ทำให้ค่าความหนาแน่นของอนุภาคมีค่าเพิ่มขึ้น สำหรับความสัมพันธ์ระหว่าง แรงดูดดึงน้ำกับปริมาณความชื้นในวัสดุพอก พบว่าเมื่อให้แรงดูดดึงน้ำเท่าเดิม การพอกด้วยเบน-โทในท์มากขึ้น ส่งผลให้ปริมาณความชื้นในวัสดุพอกลดลง นอกจากนี้ปริมาณความชื้นในวัสดุพอกยังมีผลต่อความสามารถในการงอกของเมล็ดพันธุ์คือ เมื่อปริมาณความชื้นในวัสดุพอกมากขึ้น ทำให้ความงอกและความแข็งแรงของเมล็ดพันธุ์ลดต่ำลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Effect of Pelleting Thickness on Sweet Corn Seed Quality

Author Miss Sasithorn Karaboon

Degree Master of Science (Postharvest Technology)

Thesis Advisory Committee

Asst. Prof. Dr. Sa-nguansak Thanapornpoonpong Chairperson
Dr. Suchada Vearasilp Member

Abstract

The various ratios of binder concentrations and pelleting material quantities were used for sweet corn seed pelleting, and their seed qualities were investigated. Experiments were conducted by using a factorial design in RCB with three replications. The primary factor was the ratios of binder concentrations (non-ionic polyacrylamide; PAM) which varied from 3, 5 and 7 percent weight by volume (w/v) and the amount of bentonite used varied from 2, 3, 4 and 5 kg per 800 g of seed. The secondary factor were the periods of pelleted seed storage 0, 30, 60 and 90 days. The seed quality was monthly assessed. The seed moisture content, standard germination test, speed of germination, seedling growth rate, vigor test by accelerated aging technique and sand germination test were determined in the first experiment. The results showed that 3 kg bentonite and 7% (m/v) binder concentration was the most suitable treatment to improve the shape of pelleted seed. The increase in pelleting thickness resulted in higher seed moisture content, while their germinability, speed of germination and seed vigors were decreased. The seedling growth rate of pelleted seed showed higher number than control. Furthermore, the qualities of seed decreased when the periods of storage were prolonged. The second experiment, the characteristics of pelleting material; the particle density and relationship between water suction and moisture content of materials were determined. It was found that the concentrations of PAM influenced the particle density of the pelleting material, so

the particle density of the pelleting material increased whenever bentonite were mixed with different concentration of PAM. The relations of water suction and moisture content of pelleting materials showed that the moisture content decreased while the water suction increased when amount of bentonites were increased. Besides that, the moisture content of pelleting material performed a role of pelleted seed germinability, the germination percentage and their vigors decreased whenever the moisture content of pelleting material increased.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved